

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Kerkstraat 45-47

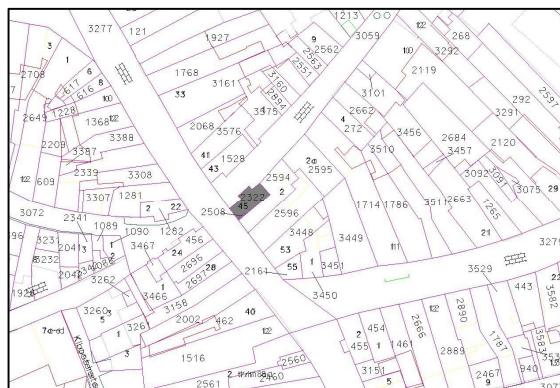
Monumentnummer : GM059

Straat : Kerkstraat
Huisnummer : 45-47
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 CL

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 2322 en C2508

Naam object : ---
Bouwjaar : 1908 met oudere kern
Architect : J.H. Hogenkamp
Oorspronkelijke functie : winkel-woonhuis
Huidige functie : winkel-woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 16-09-2013
Datum aanwijzing : 25-02-2014

Situering

Pand gelegen op de hoek van de Kerkstraat en de Boekholtstraat centraal in de historische binnenstad van Doesburg. Het pand staat met de voor- en linker zijgevel langs de straat aan het trottoir.

Opbouw

Tweelaags pand op rechthoekige plattegrond met een kleine tweelaags aanbouw (oorspronkelijk een pothuis) aan de Boekholtstraat. Het pand is op de begane grond doorgebroken naar het pand Kerkstraat 49 en Boekholtstraat 2. Het pand heeft een begane grond, een eerste verdieping en zolder onder een zadeldak. De kelder is in het verleden dichtgestort.

Historie

De Kerkstraat maakt deel uit van de vroegste stadsuitleg uit de eerste helft van de dertiende eeuw. Het deel ten zuiden van de Boekholtstraat zal bij de stadsuitleg rond 1343 zijn ontstaan. De straat functioneert vanouds als verbinding tussen de Koepoortstraat en Ooipoortstraat, feitelijk de hoofdweg van de historische stad.

Beknopte bouwgeschiedenis

Afgaande op de kadastrale minuut stond hier in 1832 reeds een pand, dat gelet op de historische, eiken kapconstructie uit de 17^e eeuw kan dateren, maar ook ouder kan zijn. In 1908 is het pand ingrijpend vernieuwd waarbij het huidige gevelbeeld tot stand kwam. In de twintigste eeuw is de winkel op de begane grond stapsgewijs vergroot en zijn Boekholtstraat 2 en Kerkstraat 49 bij de winkel getrokken. Vermoedelijk rond 1930 is het pothuis met een verdieping verhoogd tot een tweelaags uitbouw.

Exterieur

Tweelaags gevelde, bakstenen gevel van twee vensterassen breed, met een winkelpui op de begane grond en een dakschild met dakkapel boven het hoofdstel.

De moderne winkelpui is asymmetrisch met de entree links van het midden. De pui wordt omkaderd met modern plaatmateriaal.

De twee vensters op de verdieping worden ontlast met steens hoge, strekse bogen. Als sluitsteen zijn in het midden de strekken met witte verblendsteen anderhalf steens uitgevoerd, op de hoeken van dezelfde steen voorzien van oren, momenteel weggeschilderd. De baksteen onderdorpels hebben halfsteens rollagen. De kozijnen zijn uitgevoerd in grenen en voorzien van een velling. De draairamen zijn voorzien van een roedenverdeling met twee kleine ruitjes in het bovenste deel. Ter hoogte van de onder- en bovendorpel is de gevel voorzien van speklagen in witte verblendsteen, momenteel weggeschilderd.

De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een omlopende, geprofileerde goot op gesneden klossen. Boven de goot staat een in chalet-stijl uitgevoerde dakkapel met draairamen met roedenverdeling en uitkragende windveren met ertussen een gebogen sierspant. De zijwangen zijn bekleed met zink.

De dakvlakken van dakkapel en het hoofddak zijn gedekt met grijs gesmoorde, oude Hollandse dakpannen.

De zijgevel aan de Boekholtstraat is rechts van de uitbouw voorzien een winkelruit op de begane grond, op de verdieping twee vensters als in de voorgevel. De gepleisterde gevel is met schijnvoegen voorzien van spekbanden en hanekammen boven de vensters. De tweelaags uitbouw is voorzien van een deur in Amsterdamse Schoolvormen en op de verdieping is een venster aanwezig dat is uitgevoerd als in de voorgevel.

Links van de uitbouw is de gevel op de begane grond blind, op de verdieping een modern drielicht venster met in het linkervak een naar buiten draaiende moderne deur. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten door een geprofileerde bakgoot op gesneden klossen, omlopend bij de uitbouw. Het dakvlak aan de Boekholtstraat is links van de uitbouw voorzien van een vlakgedekte dakkapel met twee enkelruits draairamen.

Interieur

Kelder: de kelder van het pand is in het verleden dichtgestort en niet meer toegankelijk.

Begane grond: Het winkelinterieur op de begane grond is toegankelijk via de Kerkstraat. In de bouwmuur aan de zijde van Kerkstraat 49 is in het verleden een doorgang gemaakt die enkele jaren geleden weer zijn dichtgemetseld. De achtergevel is op begane grond niveau verwijderd om een open verbinding met Boekholtstraat 2 te kunnen realiseren. Een niveauverschil met twee traptreden markeert de overgang tussen beide panden.

Door een verlaagd systeemplafond is de constructie noch historische afwerkingen ergens in het zicht. Moderne klapdeuren geven toegang tot de uitbouw aan de zijde van de Boekholtstraat waarin de trap de met kwart naar de eerste verdieping is opgenomen.

Eerste verdieping: De huidige opgang in de uitbouw is gerealiseerd ter plaatse van de vroegere keuken van de bovenwoning. De indeling bestaat uit een kleine overloop die toegang geeft tot een ongedeelde ruimte, die door middel van vensters van draairamen van daglicht wordt voorzien. Het voorste deel is voorzien van een stucplafond met brede lijst en rond rozet, in het achterste deel is een vlak plafond toegepast. Tussenwanden zijn in het verleden verwijderd. Een van houtimitatie-schildering voorziene houten scheidingswand met ongebruikte paneeldeur scheidt de voorste ruimte af van het achterste vertrek op de eerste verdieping. De toegang tot het vertrek geschiedt via de verdieping van Kerkstraat 29. Dit is een met modern plaatmateriaal afgewerkte ruimte. Een doorgang geeft hier toegang tot de zolder van Boekholtstraat 2. De constructie van de zoldervloer is nergens in het zicht.

Zolder: Een steektrap met geprofileerde treden geeft toegang tot de zolder. Deze is geheel afgewerkt met kraalschroten, opgeklampte deuren met draaiknoppen geven toegang tot vertrekken aan voor- en achterzijde. Beide afgetimmerde vertrekken worden verlicht door dakkapellen. De kapconstructie bestaat uit eiken daksporen, die door flieringbalken worden ondersteund. In de nok zijn deze halfhouts verbonden en met een toognagel gezekerd, de haanhouten zijn halfhouts op de sporen gespijkerd. Telmerken zijn niet waargenomen. De dekbalkjukken zijn in het verleden bij het ophogen van de zoldervloer ten behoeve van het creëren van een verdieping verwijderd.

Bouwdossiers

25-06-1908	Verbouwing interieur en gevels
22-08-1957	vernieuwen winkelpui, vergroten winkel en maken doorgang naar Kerkstraat 49
11-02-1985	vergroten winkel en verplaatsen trap
02-07-1990	vernieuwen winkelpui en maken luifel
29-05-1997	trekken woonkamer Boekholtstraat 2 bij winkel Kerkstraat 45-47
25-05-2007	verwijdering van de luifel

Literatuur

- Niet bekend

Waardering

Pand dat in haar huidige vorm in 1908 tot stand is gekomen, maar gelet op de eiken kapconstructie een oudere kern heeft. Het is voor wat betreft schaal, verschijningsvorm en gevelarchitectuur goed bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de (verhoudingen van de) verzorgde architectuur van de voor- en zijgevel en bouwmassa in combinatie met de ligging op een straathoek.

Pand van belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische en stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het pand is architectuurhistorisch van belang als voorbeeld van een woonwinkelpand met kenmerken van de chaletstijl.

Het pand is stedenbouwkundig van belang vanwege de positie op de hoek met de Boekholtstraat en de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie alsmede de ruimtelijke samenhang met de buurpanden in de directe omgeving.

Het pand is cultuurhistorisch van belang als voorbeeld van een historisch binnenstadspand met aantoonbaar oude kern, dat in architectuur, verschijningsvorm en bouwhistorie representatief is voor oude huizen in de historische stadskern.